

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๗๗

กระทรวงการคลัง
ณพระราม ๒ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมผู้ช่วยอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ / สถานพยาบาลที่กระทรวงการคลังกำหนด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ ๓๒ ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ ส่วนที่ ๓๒
ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๕๗ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และส่วนที่ ๓๒ ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๕๘
ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลสิทธิสวัสดิการ
รักษาพยาบาลข้าราชการ หมวด ๑๕ ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัด
ของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล
ด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้แก่ ค่ายาสมุนไพร ค่าบริการฝังเข็ม ค่าตรวจ และค่าอุปกรณ์
สมุนไพร เพื่อถือปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลจากทางราชการ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า ปัจจุบันรัฐได้มีการส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทย
เป็นทางเลือกหนึ่งของการรักษาพยาบาลในระบบสาธารณสุขของประเทศ จึงเห็นสมควรปรับปรุง
หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
โดยยกเลิกอัตราค่าบริการสาธารณสุข หมวด ๑๕ รายการค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัด
ของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ ๓๒ ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
และหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพร ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕
ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ และกำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก เพื่อให้ส่วนราชการ สถานพยาบาลของทางราชการและผู้มีสิทธิถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ค่ายาแผนไทย ให้เบิกได้เฉพาะยาที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรงเท่านั้น ส่วนยาแผนไทย
ที่ใช้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ และ/หรือเพื่อการนวดบรรเทาอาการ เช่น บำรุงโลหิต เจลพริก เป็นต้น
และผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทเครื่องสำอาง หรือมีลักษณะเป็นอาหาร ห้ามเบิกจ่ายจากทางราชการ
โดยการเบิกจ่ายยาแผนไทยที่ใช้บำบัดรักษาโรคโดยตรงต้องเป็นไปตามรายการยาและเงื่อนไขการใช้ยาดังต่อไปนี้
๑.๑ ยาแผนไทยประเภทที่ ๑ รายการยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ ให้เป็นไปตาม
เงื่อนไขการใช้ยาที่กำหนดในบัญชียาหลักแห่งชาติ

/๓.๒...

๑.๒ ยานยนต์ไทยประเภทที่ ๒ รายการที่เป็นยานยนต์ประจำบ้านแบบโบราณตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ส่วนที่ไม่ได้อยู่ในบัญชียานยนต์แห่งชาติ) ให้เป็นไปตามการสั่งใช้ยาของแพทย์แผนปัจจุบันที่มีใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือแพทย์แผนไทยผู้มีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย (ประเภทเวชกรรมแผนไทย) หรือ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๑.๓ ยานยนต์ไทยประเภทที่ ๓ รายการยาที่อยู่ในเภสัชตำรับโรงพยาบาล (ยาสมุนไพรที่สถานพยาบาลแต่ละแห่งผลิตเอง ในส่วนที่ไม่ได้อยู่ในบัญชียานยนต์แห่งชาติ) ให้เป็นไปตามการสั่งใช้ยาของแพทย์แผนปัจจุบันที่มีใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือแพทย์แผนไทยผู้มีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย (ประเภทเวชกรรมแผนไทย) หรือ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๑.๔ ยานยนต์ไทยประเภทที่ ๔ รายการยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยนอกควร ให้เป็นไปตามการสั่งใช้ยาของแพทย์แผนไทยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย (ประเภทเวชกรรมแผนไทย) หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๒. ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น ให้เป็นไปตามอัตราค่าบริการสาธารณสุขที่ส่งมาด้วย

๓. การให้บริการรักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้สถานพยาบาลดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ให้แพทย์บันทึกข้อมูลการรักษาพยาบาลตามแนวเวชปฏิบัติทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไว้ในเวชระเบียนเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

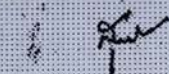
๓.๒ ให้ระบุประเภทของยานยนต์ไทยไว้ในใบเสร็จรับเงินอย่างชัดเจนว่าเป็นยานยนต์ไทยประเภทที่เท่าไร เช่น "ยานยนต์ไทยที่เบิกได้ประเภทที่ ๑" เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายและการตรวจสอบ

๓.๓ ห้ามแพทย์หรือคณะกรรมการแพทย์ของสถานพยาบาลออกหนังสือรับรองการใช้ยานยนต์ไทยนอกเหนือจากยานยนต์ไทยทั้ง ๔ ประเภทดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้ผู้มีสิทธินำไปใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัด

๔. การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้ส่วนราชการตรวจสอบค่าขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนดอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้สำหรับการรักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป สำหรับการเบิกค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุภา ปิยะจิตติ)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากองการกิจด้านราชจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานคำตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐-๒๑๒๒๗-๗๓๙๖-๗

อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลสิทธิสวัสดิการรักษายาเสพติดข้าราชการ

หมวด ๑๕

ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น

ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๖๒.๒/ว ๓๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔

หลักเกณฑ์การเบิกค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก

๑. ค่าบริการฝังเข็ม ให้เบิกได้เฉพาะกรณีการฝังเข็มเพื่อการรักษาผู้ป่วยโดยแพทย์แผนปัจจุบัน ที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและได้รับการอบรมด้านฝังเข็มเพิ่มเติม และการเบิกนั้น ต้องมีใบรับรองซึ่งออกโดยแพทย์ข้างต้นว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องฝังเข็มเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย

๒. ค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย ให้เบิกได้ดังนี้

๒.๑ ค่าตรวจเพื่อการบำบัดรักษาโรคโดยตรงเท่านั้น อาทิ โรคที่เกิดความผิดปกติของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม ส่วนการนวดเพื่อลดอาการปวดเมื่อย อาทิ การนวดเท้าในขณะฟอกเลือดผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง การนวดเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ห้ามเบิกจ่ายจากราชการ

๒.๒ ค่าตรวจเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์ โรคอัมพาต โรคเส้นนิบาต

๒.๓ ค่าอบไอน้ำสมุนไพร ค่าอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการบำบัดรักษาโรคและ/หรือฟื้นฟูโรค หอบหืด หรือภูมิแพ้

๒.๔ ค่าประคบสมุนไพร เพื่อการบำบัดรักษาโรคโดยตรงเท่านั้น อาทิ โรคที่เกิดความผิดปกติของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม โรคอัมพฤกษ์ โรคอัมพาต โรคเส้นนิบาต

๓. รายการ เจ็บมือ และอัตราค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย ที่ให้เบิก

ลำดับ	รหัส	รายการ	หน่วย	ราคา	หมายเหตุ
๑๕.๑	๕๘๐๐๑	ค่าฝังเข็ม	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง	๑๐๐	ราคาเหมาจ่ายรวมค่าเข็ม และค่าบริการทางการแพทย์
๑๕.๒	๕๘๐๐๒	ค่าตรวจพร้อมประคบสมุนไพรเพื่อการบำบัดรักษาโรค อาทิ โรคที่เกิดความผิดปกติของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และ ต้องไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์	๒๕๐	ราคาเหมาจ่ายรวมค่าตรวจ ค่าประคบ ลูกประคบ และค่าบริการทางการแพทย์
๑๕.๓	๕๘๐๐๓	ค่าตรวจพร้อมประคบสมุนไพรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ อาทิ โรค อัมพฤกษ์ โรคอัมพาต โรคเส้นนิบาต	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และ ต้องไม่เกิน ๕ ครั้ง/สัปดาห์	๒๕๐	ราคาเหมาจ่ายรวมค่าตรวจ ค่าประคบ ลูกประคบ และค่าบริการทางการแพทย์
๑๕.๔	๕๘๐๐๔	ค่าอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการบำบัดรักษาโรคและ/หรือฟื้นฟูโรค หอบ หืด หรือภูมิแพ้	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และ ต้องไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์	๑๐๐	ราคาเหมาจ่ายรวมค่าสมุนไพรที่ใช้ในการอบ และค่าบริการทางการแพทย์
๑๕.๕	๕๘๐๐๕	ค่าตรวจเพื่อการบำบัดรักษาโรค อาทิ โรคที่เกิดความผิดปกติของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และ ต้องไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์	๒๐๐	ราคาเหมาจ่ายรวม ค่าบริการทางการแพทย์

